

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-4418/24-S
Sp. zn. ČŠIS-S-893/24-S

Název	Základní škola, Mníšek pod Brdy, Komenského 886
Sídlo	Komenského 886, 252 10 Mníšek pod Brdy
E-mail	zskomenskeho886@seznam.cz
IČO	70 995 001
Identifikátor	600 053 521
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marcela Krákorová
Zřizovatel	Město Mníšek pod Brdy
Místo inspekční činnosti	Komenského 886, Mníšek pod Brdy
Inspekční činnost na místě	2., 5. a 6. prosince 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“). Zjišťování a hodnocení jejich naplnění a souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy (dále „RVP“) podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Príspevková organizace (dále „škola“) je zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona a vzdělává děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Vykonává činnost základní školy a školní družiny.

Ke dni inspekce se ve škole s nejvyšším povoleným počtem 38 žáků vzdělávalo v pěti třídách 35 žáků, tj. 92% naplněnost. Ve třech třídách se vzdělávali žáci s poruchou vývoje intelektu, dvě třídy byly zřízeny pro žáky s poruchami učení nebo chování. V oboru Základní škola speciální (dále „ZŠS“) bylo vzděláváno 17 žáků, od minulé inspekční činnosti došlo k navýšení kapacity ZŠS z 15 na 20 žáků. V oboru Základní škola (dále „ZŠ“) bylo zařazeno 18 žáků, z tohoto počtu se podle minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů vzdělávalo pět žáků. Celkem 18 žáků školy se vzdělávalo podle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“), dva žáci měli povoleno individuální vzdělávání.

Školní družina (dále „ŠD“) poskytovala zájmové vzdělávání 15 účastníkům ve dvou odděleních, kapacita 18 účastníků je naplněna z 83 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Pro funkci, jejímž výkonem byla pověřena s účinností od 1. srpna 2012 a následně jmenována od 1. září 2017, splňuje ředitelka školy (dále „ředitelka“) požadované předpoklady. Vhodně delegovala část řídicích kompetencí na zástupkyni. Účelně ustanovila funkci školního metodika prevence, osobně vykonává funkci výchovné poradkyně. Cíle stanovené v koncepci rozvoje školy se jí daří především v oblasti vstřícného prostředí školy. Řídící a kontrolní činnost vedení školy je v některých oblastech nesystematická a není vyhodnocována. Vykazuje nedostatky, které se projeví zejména nevhodnou organizací vzdělávání a nedostatečným zpracováním slovního hodnocení žáků ZŠS na vysvědčení.

Výchovu a vzdělávání spolu s ředitelkou zajišťuje celkem osm učitelek, tři nesplňují odbornou kvalifikaci, dvě z nich pro její získání studují. Nekvalifikovanost pedagogů a výuka kvalifikovanými pedagogy bez příslušné způsobilosti k výuce konkrétních předmětů měla vliv na kvalitu vzdělávání v ZŠ (u žáků s i bez poruchy vývoje intelektu). V zájmovém vzdělávání působí dvě vychovatelky školní družiny, jedna z nich bez odborné kvalifikace. Pedagogický tým vhodně doplňuje sedm kvalifikovaných asistentek pedagoga. Ve škole se podíl kvalifikovaných pedagogů proti předchozí inspekci v roce 2019 snížil, v zájmovém vzdělávání se naopak zvýšil a u asistentů pedagoga přetrvává vysoký podíl odborně kvalifikovaných pedagogů. Ředitelka prokazatelně vyvíjí úsilí o získání kvalifikovaných pedagogů. Pedagogický sbor je převážně stabilní, průběžně dochází k jeho přirozeným obměnám. Začínající pedagogové jsou správně metodicky vedeni zástupkyní ředitelky.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z podnětů pedagogů, závěrů z hospitační činnosti a z aktuálních potřeb školy. V uplynulých dvou letech byla pozornost zaměřena např. na získání a prohloubení odborné kvalifikace, práci s žáky s poruchami pozornosti, digitální kompetence, podporu čtenářské gramotnosti, jazykové vzdělávání a zdokonalení v manažerských dovednostech. Jeho přínos pro školu ředitelka ověřuje osobními pohovory s pedagogy a při hospitacích, které však nejsou příliš efektivní, neboť na ně nenavazují opatření ke zlepšení výuky.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a od zřizovatele postačují na běžný chod školy. Pro modernizaci a obnovu výuky byly využity evropské finanční prostředky, které

se promítly zejména ve vybavení moderními digitálními technologiemi. V části hospitovaných hodin však byla práce s nimi málo efektivní, využity byly převážně k promítání naukových videí. Vybavení speciálními didaktickými a kompenzačními pomůckami je dostatečné, v hospitované výuce v ZŠ však nebylo příliš využíváno.

Od předchozí inspekce přetrvávají nedostatky v chybějících prostorách pro individualizaci výuky, relaxaci, realizaci odborných a podpůrných činností a samostatných prostor pro zájmové vzdělávání. Pro výuku přírodovědných předmětů ZŠ chybí odborné učebny, což škola částečně kompenzuje spoluprací s blízkou ZŠ, kde se žáci účastní např. chemických či fyzikálních pokusů. Škola disponuje pouze malou tělocvičnou, výuka tělesné výchovy probíhá také v tělocvičně a venkovním hřišti blízké ZŠ. Samostatné prostory nemá ani cvičná kuchyňka, je umístěna v jedné z kmenových tříd, která slouží i jako učebna informatiky.

Příznivě je využívána venkovní učebna a zahrada. Dobrým příkladem pro ekologické vnímání přírody žáky je pěstování některých plodin na pěstebních záhoncích a jejich vedení k třídění odpadu. Vhodnou podporu čtenářské gramotnosti představují návštěvy blízké Městské knihovny.

Systém prevence úrazů a bezpečnosti a ochrany zdraví je funkční. Žáci, účastníci zájmového vzdělávání a zaměstnanci jsou seznamováni s nastavenými pravidly. Úrazovost školy je na obdobné úrovni jako u srovnatelných škol. Dohledy nad žáky byly řádně vykonávány. Vstup do objektu školy je vhodně zabezpečen.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Průběh vzdělávání žáků byl stejně jako při předchozí inspekční činnosti negativně ovlivněn nevhodnou organizací vzdělávání. Ve třídách byli vzděláváni žáci několika ročníků, ve dvou třídách také různých vzdělávacích oborů. V jedné vyučovací hodině probíhala výuka několika různých, nekompatibilních předmětů (např. souběžně probíhala výuka chemie, českého jazyka, informatiky a výchovy ke zdraví, v jiné hodině německý jazyk, matematika, hudební a pracovní výchova). Přestože učitelé vhodně spolupracovali s asistenty pedagoga a výuka byla realizována po odděleních, vzhledem k tomu, že všechna oddělení se vzdělávala v jedné kmenové třídě, se žáci vzájemně rušili a efektivita takto realizovaného vzdělávání byla nízká.

Výuka v ZŠ (žáci s i bez poruchy vývoje intelektu) se zaměřovala zejména na opakování, upevňování znalostí a dovedností žáků z přechodných ročníků s návazností na nové učivo. Ve všech hodinách byl vhodně podporován sociální a osobnostní rozvoj žáků. Stanovené cíle byly reálné, vyučující kladli přiměřené a srozumitelné požadavky, často byly začleňovány mezipředmětové vztahy. K uplatňování rovných příležitostí ke vzdělávání účinně napomáhala přítomnost asistentek pedagoga. Způsob jejich práce a kompetence mezi nimi a učitelkami byly nastaveny funkčně a respektovaly individuální možnosti a potřeby žáků a přispívaly k účelné podpoře jejich samostatnosti a aktivního zapojení do výuky.

V hospitované hodině českého jazyka na prvním stupni ZŠ byl u žáků 1. ročníku kladen důraz na správnou výslovnost, mluvení v rozvitých větných celcích a správné sezení při psaní. Do hodiny byly vhodně zařazeny aktivizující pohybové činnosti. U žáků 5. ročníku byla příkladně využita práce s chybou a k procvičení a upevnění učiva byl aplikován výukový program na noteboocích.

Výuka na druhém stupni ZŠ byla ve většině hospitovaných hodin málo efektivní a zejména u žáků s poruchami učení (dále „SPU“) bylo patrné, že mají obtíže v dosahování výstupů

příslušného RVP. Negativem bylo minimální zařazování aktivizujících metod (např. problémové či prožitkové učení) nebo práce s chybou. Pouze ojediněle byly zaznamenány vhodné příklady využití znalostí a dovedností z předmětů v reálné situaci. Nejčastějšími použitými formami výuky byla většinou málo účinná frontální a samostatná práce žáků. Skupinová práce a práce ve dvojicích a jiné efektivní formy pro udržení zájmu a soustředění žáků nebyly zařazovány (výjimkou bylo hraní pexesa dvou žákyň v anglickém jazyce). Žáci byli jen v části hodin vedeni k sebereflexi a vzájemnému hodnocení.

V hodině českého i anglického jazyka ve třídě pro žáky s SPU nebyly ve výuce použity kompenzační pomůcky snižující dopady této vady do vzdělávání. Žáci pracovali většinou v lavicích, samostatně, část žáků se v hodině nudila. Hodina anglického jazyka byla vedena převážně česky. V hodině matematiky byla vhodně na začátku zařazena pohybová aktivita a názorné pomůcky k procvičení probíraného učiva. Na konci hodiny byli žáci správně vedeni k sebehodnocení.

Výuka žáků s poruchou vývoje intelektu byla realizována ve velké součinnosti s asistentkami, neboť ti žáci byli nevhodně vřazeni do tříd ZŠS. V hospitované hodině, v níž probíhala souběžně výuka českého jazyka, chemie a výchovy ke zdraví, bylo využito názorného videa k výchově ke zdraví, které však rušilo ostatní žáky. V hodině, v níž probíhala výuka českého jazyka a fyziky, se učitelka snažila demonstrovat učivo fyziky názornou ukázkou, avšak neměla vhodné, funkční vybavení. Hodina anglického jazyka byla zdařilá, vyučující kladla důraz na správnou výslovnost, u žáků rozvíjela jejich komunikační dovednosti, vedla je ke spolupráci, do hodiny zařadila aktivizační prvky. V hodině se souběžnou výukou matematiky, německého jazyka a hudební výchovy byla využita samostatná práce na počítači, poslech jazyka s překladem a v hudební výchově rozbor písně s jejím grafickým vyjádřením.

Při výuce v ZŠS byl patrný účinný individuální přístup pedagogů. Učitelky i asistentky pedagoga si stanovily jasné a vzdělávacím možnostem žáků přiměřené cíle, zohledňovaly v jejím průběhu jejich aktuální stav a potřeby. Vytvářely klidnou, přátelskou a respektující atmosféru, poskytovaly žákům pocit bezpečí a jistoty umožňující koncentraci na práci. Míra diferenciací výuky v ročníkových odděleních tříd byla vysoká, výuka byla dobře promyšlena. V průběhu vyučovacích hodin byly efektivně střídány motivační postupy a různé činnosti tak, aby žáci neztráceli zájem a dokončovali zadané úkoly. Zařazováno bylo průběžné hodnocení. Názorné učební pomůcky byly využity efektivně. Pedagogové vhodně reagovali na aktuální psychické rozpoložení žáků, umožňovali jim v průběhu činností dostatek odpočinku, většinou v lavici, či v relaxačním koutku. V případě, že bylo potřeba s žákem opustit kolektiv třídy, vzhledem k absenci vhodných prostor s nimi odcházely asistentky pedagoga na chodbu. Její prostory však nejsou uzpůsobeny tak, aby bylo možné žáka efektivně zklidnit, chybí zde klidné zákoutí pro relaxaci.

Absence prostor vhodných pro relaxaci žáků je částečně kompenzována návštěvami žáků ZŠS v blízkém domově důchodců, kde je využíván snoezelen.

V obou odděleních zájmového vzdělávání byli účastníci vedeni zejména ke spolupráci při společné výtvarné činnosti, k níž byli vhodně motivováni. Úkoly dostávali s odlišnou úrovní náročnosti s ohledem na svá znevýhodnění. Vhodně byly zařazovány relaxační chvíle a podporovány individuální dovednosti žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zákonní zástupci jsou o prospěchu a chování žáků informováni průběžně prostřednictvím žákovské knížky, komunikačních sešitů, na třídních schůzkách a při osobních jednáních.

Pro ověřování naplnění míry dosažení očekávaných výstupů a klíčových kompetencí v souladu se ŠVP učitelé ZŠ využívají tradiční hodnoticí nástroje, uplatňují různé formy ústního a písemného zkoušení, zohledňují snahu a práci žáků v hodině. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáků ZŠS vyučující vychází zejména z diagnostického pozorování, zohledňují druh a stupeň postižení, zdravotní stav, individuální a věkové zvláštnosti s akcentem na kultivaci osobnosti a rozvoj jejich schopností. V průběžném hodnocení výkonů převažují motivující ocenění, jako jsou pochvala, uznání, povzbuzení, vyjádření kladného očekávání. Výsledky vzdělávání žáků vyučující hodnotí na konci každého pololetí slovním hodnocením, které však vykazovalo formální chyby.

Ve školním roce 2023/2024 všichni žáci školy prospěli. Výsledky vzdělávání se škola systematicky nezabývá, metodické orgány nejsou zřízeny, převažují většinou jen sumativní přehledy na čtvrtletních klasifikačních pedagogických radách, ze kterých nejsou zřejmá opatření ke zlepšení. Možnosti externího testování škola nevyužívá. Příležitostí ke zlepšení je navázání spolupráce se zařízením podobného typu s možností realizace vnější evaluace činnosti školy. Výchovná opatření převažovala kladná, žáci jsou vhodně motivováni pochvalami.

Školní poradenské pracoviště spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními zejména při přijímání žáků do školy a při potřebě nového posouzení SVP žáků. Primární prevence ve škole vychází z průběžného mapování situace, většinou se jedná o nespecifické aktivity zaměřené např. na tolerování odlišností, bezpečné chování aj. Nejčastějším problémem, který škola dlouhodobě řeší, je slovní agresivita žáků a dále neomluvená absence, a to zejména žáků na druhém stupni. V této oblasti škola navázala funkční spolupráci s orgány sociální péče o děti, počet neomluvených hodin se postupně daří snižovat.

U vycházejících žáků je kladen důraz na získání základního vzdělání, což jim škola umožňuje prodloužením vzdělávání. Žáci jsou také motivováni k následnému studiu na střední škole. Žáci ZŠS pokračují ve vzdělávání v praktické škole, žáci s nejtěžšími druhy handicapu odchází do péče sociálních služeb. Kariérní poradenství je realizováno na individuální bázi, většinou pohovory s rodiči i žáky. Absolventy škola průběžně sleduje a eviduje jejich úspěšnost.

Hodnocení účastníků zájmového vzdělávání probíhá individuálně rozbořením výstupů jejich prací, které jsou prezentovány v prostorách školy, kde přispívají ke kultivaci žáků a zvyšují jejich motivaci k učení.

Závěry

Vývoj školy

- Od předchozí inspekční činnosti přetrvávající nedostatky v chybějících prostorách pro individualizaci výuky, relaxaci, realizaci odborných a podpůrných činností, v absenci samostatných prostor pro zájmové vzdělávání a v organizaci vzdělávání.
- Snížil se podíl kvalifikovaných pedagogů školy, v zájmovém vzdělávání se naopak zvýšil.
- Byla rozšířena kapacita školy v oboru vzdělávání Základní škola speciální.

Silné stránky

- Pozitivní klima školy kladně ovlivňovalo vzdělávání dětí a žáků. (3.2)

- Efektivní spolupráce učitelů s asistenty pedagoga zvyšovala účinnost vzdělávacího procesu. (3.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola:

- Nevhodná organizace vzdělávání negativně ovlivňovala efektivitu vzdělávacích procesů. (2.1)
- Výuka na druhém stupni základní školy nekvalifikovanými pedagogy a kvalifikovanými pedagogy bez příslušné způsobilosti k výuce konkrétních předmětů měla negativní dopad na její kvalitu. (3.1)
- V základní škole bylo využíváno úzké spektrum účinných vzdělávacích metod. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit kontrolní a řídicí systém, při zjištěných nedostatcích systematicky přijímat a realizovat opatření k jejich odstranění a vyhodnocovat jejich účinnost.
- Zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků na moderní metody výuky, práci s didaktickou technikou a speciálně pedagogické postupy a následně tyto dovednosti účelně využívat v pedagogickém procesu.
- Zvýšit počet pedagogů s příslušnou odbornou kvalifikací. Na druhém stupni ZŠ, zejména ve třídách pro žáky bez poruchy vývoje intelektu, zajistit výuku odborných předmětů kvalifikovanými pedagogy s příslušnou způsobilostí k výuce konkrétních předmětů.
- Zavést externí evaluaci vzdělávacích výsledků žáků školy.
- Jednat se zřizovatelem o možnosti zlepšení prostorových podmínek základní školy včetně školní družiny.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole z rejstříku škol a školských zařízení, výkaznictví školy k termínu inspekční činnosti
2. Dokumentace týkající se koncepce, řízení a autoevaluace školy – školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti (vzorek)

3. Rozvrhy hodin, školní rok 2024/2025
4. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní roky 2023/2024 a 2024/2025 k termínu inspekční činnosti
5. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona k termínu inspekční činnosti
6. Informace z webových stránek školy: <https://www.zsmnisek886.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Marina Ulbertová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

20. prosince 2024

Základní škola, Mníšek pod Brdy, Komenského 886

Tel.732 458 092, e-mail: zskomenskeho886@seznam.cz, ID e4bmpw, IČO 70995001

Středočeský inspektorát
České školní inspekce
Mgr. Iveta Hroudová
Ředitelka inspektorátu
Arabská 683
160 66 Praha 6

Mníšek pod Brdy, dne 17. 1. 2025
Č.j. 16 /2025

Věc: Inspekční zpráva č.j. ČŠIS-4418/24-S, Sp. Zn. ČŠIS-S-893/24-S

Vážená paní ředitelko,
V souladu s § 174 odst. 11 školského zákona zasílám k některým bodům výše uvedené inspekční zprávy následující vyjádření a připomínky.

Hodnocení podmínek vzdělávání

„Nekvalifikovanost pedagogů a výuka kvalifikovanými pedagogy bez příslušné způsobilosti k výuce konkrétních předmětů měla vliv na kvalitu vzdělávání v ZŠ (u žáků s i bez poruchy vývoje intelektu)“

Tento výrok vychází z některých hospitovaných hodin u žáků II. stupně, kdy hospitace z části proběhla u jednoho nekvalifikovaného pedagoga (dosud jen bakalářské studium v oblasti speciálně pedagogických věd) a u kvalifikovaných pedagogů bez tzv. příslušné způsobilosti. Škola tento závěr bere na vědomí, avšak poukazuje na skutečnost, že kvalifikovaní pedagogové bez tzv. příslušné způsobilosti splňují pro působení ve školách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami kvalifikaci dle Zákona č. 563/2004 Sb. v platném znění. Dále škola poukazuje na obecně známou skutečnost nedostatku aprobovaných pedagogů zejména v oborech matematiky, fyziky, chemie apod., které měla paní inspektorka při závěrečném hodnocení na mysli. Škola dále poukazuje na fakt, že k naplnění zákona č. 563/2004 Sb. § 8, bod 2 je pro splnění kvalifikace ve škole zřízené pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami požadováno vždy i vzdělání v oblasti pedagogických věd zaměřených na speciální pedagogiku, což reálně znamená, že počet takto kvalifikovaných (aprobovaných) pedagogů se rapidně snižuje. Škola považuje speciálně pedagogické vzdělání u žáků naší školy za stěžejní, neboť většina žáků byla původně vzdělávána aprobovanými pedagogy v naprosté většině bez speciálně pedagogického přístupu a došlo k selhávání žáků ve vzdělávání, demotivaci, psychickým obtížím apod. Je tedy otázkou, zda je pro žáky vzdělávající se ve vzdělávacím oboru základní školy přínosnější individuální speciálně pedagogický přístup a nasazení pedagogů bez příslušné způsobilosti nebo vzdělávání aprobovanými pedagogy bez speciálně pedagogického přístupu v běžných školách. Škola opakovaně vyvíjí činnost k získání kvalifikovaných pedagogů, což prokázala i během této inspekce a bude v tomto pokračovat i nadále.

..... při hospitacích, které však nejsou příliš efektivní, neboť na ně nenavazují opatření ke zlepšení výuky.“

Hospitace probíhají dle plánu, jsou také vzájemné mezi pedagogy, realizovány jsou následně vyučovacích hodin. Vždy je veden pohospitační pohovor, kde jsou s vyučujícím pečlivě probrány klady a nedostatky, případně dána doporučení, která jsou následně kontrolována. Vzhledem k malému počtu vyučujících, je často neúčelné závěry z hospitací zobecňovat pro všechny vyučující. Pokud se vyskytne nedostatečný jev u více pedagogů, je toto projednáno na pedagogické radě. Z tohoto pohledu považuje škola hospitace za efektivní a systematické. Nicméně škola bere tento závěr na vědomí a bude se dále v této oblasti vzdělávat a inspirovat příklady dobré praxe pro zlepšení své práce.

Hodnocení průběhu vzdělávání

„ Průběh vzdělávání byl stejně jako při předchozí inspekční činnosti negativně ovlivněn nevhodnou organizací vzdělávání. Ve třídách byli vzdělávání žáci několika ročníků, ve dvou třídách také různých vzdělávacích oborů. V jedné vyučovací hodině probíhala výuka několika různých, nekompatibilních předmětů (např. souběžně probíhala výuka chemie, českého jazyka, informatiky a výchovy ke zdraví, v jiné hodině německý jazyk, matematika, hudební a pracovní výchova).“

Škola při organizaci vzdělávání musí vycházet z několika zásadních faktorů a z reálné situace. Zejména se jedná o Koncepti školy schválenou školskou radou, která obsahuje vzdělávání žáků ve vzdělávacím oboru základní škola a ve vzdělávacím oboru základní škola speciální. Dalším faktorem je velikost a malotřídní charakter školy, kdy je běžné a možné vzdělávat žáky několika ročníků v jedné třídě (Vyhláška 27/2016, §24 bod 3), zrovna tak je možné v jedné třídě vzdělávat žáky současně podle oboru vzdělání poskytujícího základní vzdělání a oboru vzdělání poskytujícího základy vzdělání (NV č. 123/2018 Sb., viz příložený mail ze dne 17. 12. 2024 Mgr. Zábojníkové – střední článek podpory). Škola také musí vycházet z reálné situace skladby žáků v daném školním roce, která se v průběhu let příchody a odchody žáků mění, kdy ředitel nemá v ruce vhodné nástroje na „přemístění žáka“ do jiné školy, pokud se mu nehodí do skladby žáků. Nutno zdůraznit, že je na rozhodnutí zákonného zástupce vybrat si pro své dítě školu. A pokud škola má volnou kapacitu není žádoucí, aby žádost o přijetí nebo přestup byla ředitelem školy zamítnuta např. z důvodu náročného složení třídy. Ostatně rodiče jsou o této skutečnosti informováni v informovaných souhlasech před vydáním rozhodnutí ředitele školy. Lze důvodně předpokládat, že zákonný zástupce by se proti rozhodnutí ředitele školy o nepřijetí dítěte odvolal a se svým odvoláním by uspěl. Škola při organizaci vzdělávání vždy přihlíží k zákonným podmínkám a také se snaží v maximální možné míře zohledňovat právo všech žáků na naplňování cílů ve vzdělávání při respektování jejich možností a potřeb. S ohledem na plánovanou přístavbu školy, kdy dle sdělení zřizovatele při závěrečném vyhodnocení, je v letošním roce plánována realizace projektu a v dalším roce pravděpodobné zahájení přístavby, považuje vedení školy za žádoucí, i přes složitosti organizace vzdělávání v současné době, ponechat vzdělávání v obou vzdělávacích oborech. Rozšíření školy nepochybně významně přispěje k lepší organizaci vzdělávání.

Realizace uvedených nekompatibilních předmětů je spíše výjimkou, než pravidlem. V uvedeném příkladu to činí cca 6,5% z vyučovaných předmětů v dané třídě. Tato skladba předmětů není rozhodně ideální, klade na žáky i pedagogy významně zvýšené nároky. Pedagogové realizují tyto hodiny, vzhledem k tomu, že tyto předměty mají žáci opakovaně, jako příležitost k procvičení, opakování a k rozvíjení mezipředmětových vztahů. V této souvislosti je potřeba zmínit fakt, že

v současné době je počet žáků ve třídách 6-8, což zdaleka nenaplnuje nejvyšší možný počet žáků. Ve třídách, kde se vzdělávají žáci ve dvou vzdělávacích oborech, je pozice učitele také posílena dvěma asistenty pedagoga, což umožňuje dostatečný individuální přístup. Další rozdělení žáků, které by bylo žádoucí, naráží zejména na prostorové podmínky. Nicméně škola bere tyto závěry na vědomí a bude hledat vhodná opatření ke zlepšení organizace vzdělávání.

„Výuka na druhém stupni ZŠ byla ve většině hospitovaných hodin málo efektivní a zejména u žáků s poruchami učení (dále „SPU“) bylo patrné, že mají obtíže v dosahování výstupů příslušného RVP....“

Co se týká málo efektivní výuky zejména u žáků s SPU, vedení školy bere toto hodnocení hospitovaných hodin na vědomí a zaměří se na zlepšení kvality výuky, zejména ve formě hospitační, DVPP a dále bude nastaveno funkční vedení vyučující zkušeným pedagogem. Vyučující u žáků s SPU se hospitované hodiny dle hodnocení paní inspektorky nezdařily. Všichni jsme jen lidé a může se to stát každému, zejména při první hospitaci ČŠI, jako v tomto případě a možná také z důvodu, že p. učitelka přišla po 14denní pracovní neschopnosti a nebyla zcela ve své kůži.

Škola vyjadřuje námitku k výroku ČŠI, „že bylo patrné, že mají (myšleno žáci s SPU) obtíže v dosahování výstupů příslušného RVP“.

Škola bere na vědomí, že paní inspektorka vychází ze dvou hospitovaných hodin jedné vyučující v jeden den, kdy se paní učitelce hospitované hodiny nezdařily, škola se ale domnívá, že nelze činit takový zásadní závěr bez důkladnější analýzy vědomostí žáků, znalostí jejich vývoje a potenciálu a vyslovuje proti takovému tvrzení námitku. Většina žáků přišla z běžných škol do naší školy jako velmi neúspěšných, často na hranici opakování ročníku, s psychickými problémy, zážitky ze šikany, bez špetky sebevědomí. Byli demotivováni, neměli zájem o vzdělávání a docházku do školy, projevovali nedůvěru k vyučujícím, báli se promluvit, jejich počáteční znalosti trivia i znalostí v dalších oblastech byly minimální. Škole se objektivně daří dlouhodobě s těmito žáky pracovat, zvyšovat jejich úroveň vědomostí, zvyšovat jejich sebevědomí, motivovat je pro další vzdělávání. Přístup školy k těmto žákům, zlepšení jejich výsledků ve vzdělávání, zlepšení jejich psychického nastavení oceňují samotní žáci, tak i jejich rodiče a poradenská zařízení, se kterými škola spolupracuje. V neposlední řadě je na práci školy pozitivní odezva i od zřizovatele školy.

Škola v této reakci vychází z průběžných znalostí a hodnocení žáků, ze schopnosti prezentovat svoje dovednosti, z každoročního vyhodnocení zvládnutých kompetencí žáků a v neposlední řadě ze systematického sledování úspěšnosti absolventů škol, kdy absolventi naší školy ve většině (více jak 90% v posledních 4 letech) se dostávají na vybrané obory středního vzdělávání, které úspěšně dokončují a stávají se tak platnými členy naší společnosti. Škola také dokládá své tvrzení Záznamem o návštěvě školy dne 15. 12. 2022 a dne 13. 12. 2024 u žákyně 8. ročníku., který zaslalo příslušné SPC a také Závěrečným hodnocením – návrhem klasifikace (období 3. 11. – 20. 12. 2024) ze Střediska výchovné péče, kde byl v tomto období umístěn žák 9. ročníku. Jak z hodnocení, které vedli a vypracovali pedagogové z jiného zařízení, vyplývá, žák prospíval výborně a jeho znalosti, a tím i bez pochyby výstupy RVP, plnil. Svědčí o tom také absolvované scio testy v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti a v anglickém jazyce, kde žák dosáhl úrovně B1. Vzhledem k tomu, že tento žák je žákem naší školy již od 2. ročníku, je zřejmé, že k jeho znalostem a dovednostem ho dovedli zejména pedagogové naší školy, český a anglický jazyk v posledních třech letech vyučuje paní

učitelka, které se nezdařily hospitované hodiny. Dokumenty, o které se škola opírá, zasílá v příloze. Třída se skládá celkem z osmi žáků, kdy i ostatní žáci výstupy dané RVP plní velmi dobře či průměrně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

„Výsledky vzdělávání se škola systematicky nezabývá, metodické orgány nejsou zřízeny, převažují jen sumativní přehledy na čtvrtletních klasifikačních pedagogických radách, ze kterých nejsou zřejmá opatření ke zlepšení.

Škola nemá zřízeny metodické orgány zejména z důvodu, že tyto by měly naplňovat hlavně funkci spolupráce učitelů – odborníků stejného nebo podobného oborového zaměření. Vzhledem k velikosti školy, počtu tříd a počtu učitelů jednotlivých předmětů není metodické sdružení v tomto smyslu ustanoveno. Je nahrazeno konzultačními skupinami. Spolupráci mezi pedagogy považuje škola za jeden ze základů své práce, kdy konzultace mezi vyučujícími probíhají na denní bázi v různých oblastech (viz dokument Metodické sdružení, předmětové komise ze dne 29. 8. 2024). Spolupráce je realizována zejména při tvorbě ŠVP (v nedávné době implementace předmětu Informatika), tematických plánů, sledování prospěchu a chování žáků a hledání řešení, výměně zkušeností z výchovně vzdělávacího procesu a komunikace s rodiči, plánování preventivních a zážitkových akcí pro žáky školy, realizaci projektů, sdílení poznatků z DVPP apod. Přehledy o prospěchu a chování žáků na čtvrtletních poradách jsou všemi vyučujícími vypracovány přehledně, je zřejmé, jak žák v daném čtvrtletí prospívá, vyučující také na poradě podrobně slovně doplní další potřebné náležitosti, vždy je vše diskutováno a v případě výskytu nežádoucích jevů je hledáno řešení a v zápisu z porady zaznamenáno opatření vedoucí ke zlepšení, které je opět průběžně vyhodnocováno při běžných konzultacích, případně dalších pedagogických radách (viz zápis z pedagogické rady ze dne 28. 3. 2024, 7. 11. 2024) . Vzhledem k velikosti školy a počtu vyučujících má škola dostatečný přehled o účinnosti opatření.

Škola bere na vědomí závěr, že se systematicky nezabývá výsledky vzdělávání a učiní v tomto opatření.

Škola chápe, že ČŠI jako kontrolní orgán musí postupovat dle zákona. Škola si je vědoma, že vždy je prostor ke zlepšení, že došlo k některým pochybením, kdy se bude zodpovědně věnovat jejich nápravě, a vítá konstruktivní připomínky ke své práci. Některé negativní hodnocení výsledků školy je ale mnohými pedagogy, kteří se žáky se speciálními potřebami v naší škole pracují velmi obětavě a s velkým nasazením, vnímáno značně demotivačně, zrovna tak je vnímáno demotivačně i vedením školy, které se snaží maximálním nasazením zvládnout neustále vzrůstající administrativní nároky a požadavky. Vzhledem ke značnému nedostatku kvalifikovaných (a nejen kvalifikovaných, ale i zapálených) pedagogů, by škola velmi uvítala , kdyby inspekce činila závěry a analýzy v kontextu všech souvislostí a ne jen stroze plnila literu zákona. Škola děkuje za pochopení tohoto vyjádření.

S pozdravem

Mgr. Marcela Krákorová
Ředitelka školy

Příloha:

1. mail ze dne 17. 12. 2024 – Mgr. Alena Zábojníková
2. zápis z pedagogické a provozní rady dne 7. 11. 2024 – 1. list
3. zápis z pedagogické rady ze dne 28. 3. 2024 – 1 list
4. závěrečné hodnocení návrh klasifikace + výsledky scio testů P.Š.
5. záznam SPC o návštěvě školy A.R. ze dne 15. 12. 2022 a 13. 12. 2024
6. Pokyn ředitele školy – Metodické sdružení, předmětové komise ze dne 29. 8. 2024

Váš dopis zn.

Ze dne

Čj.

Sp. zn.

Vyřizuje

Telefon

E-mail

Datum

ČŠIS-690/25-S

ČŠIS-S-893/24-S

PhDr. Marina Ulbertová

607 007 817

marina.ulbertova@csicr.cz

10. února 2025

Základní škola, Mníšek pod Brdy,

Komenského 886

Mgr. Marcela Krákorová

Komenského 886

252 10 Mníšek pod Brdy

ID DS e4bmpw4

Sdělení České školní inspekce

Vážená paní ředitelko,

Středočeskému inspektorátu České školní inspekce (dále „ČŠI“) byl 20. ledna 2025 doručen datovou schránkou Váš dokument s čj. 16/2025 ze 17. ledna 2025 s názvem „*Inspekční zpráva č.j. ČŠIS-4418/24-S, Sp. Zn. ČŠIS-S-893/24-S*“, z jehož obsahu je zřejmé, že jde o připomínky a komentáře k inspekční zprávě ČŠIS-4418/24-S z 20. prosince 2024, která Vám byla doručena 2. ledna 2025. Přestože nebyla dodržena stanovená lhůta 14 dní k podání připomínek podle § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zasíláme Vám vyjádření inspekčního týmu k některým Vámi uvedeným bodům.

Zjištění inspekčního týmu vycházela zejména z analýzy dokumentace školy, katalogových listů žáků, z hospitační činnosti a rozhovorů s pedagogickými pracovníky. Zjištění byla během inspekční činnosti průběžně i při ukončení inspekční činnosti na místě projednávána.

Co se týče Vaší připomínky, že výrok v inspekční zprávě „Nekvalifikovanost pedagogů a výuka kvalifikovanými pedagogy bez příslušné způsobilosti k výuce konkrétních předmětů měla vliv na kvalitu vzdělávání v ZŠ (u žáků s i bez poruchy vývoje intelektu)“ vycházel pouze z některých hospitovaných hodin u žáků II. stupně, sděluji: Hospitováno bylo celkem osm vyučovacích hodin vzdělávacího oboru Základní škola u pěti učitelů, z toho sedm bylo na druhém stupni. Dále proběhly hospitace vzdělávacího oboru Základní škola speciální, kterých bylo sedm u šesti pedagogů. Zjištění v inspekční zprávě je souhrnem poznatků z hospitované výuky.

ČŠI nerozporovala, že ve škole probíhá hospitační činnost jejího vedení, nicméně její efektivita nebyla ve sledované výuce vzdělávacího oboru Základní škola patrná. Výuka hospitovaná ČŠI byla hodnocena jako „vyžadující zlepšení“ v kritériích 4.1, 4.2 a 4.3 (viz Kritéria hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání pro školní rok 2024/2025 na webu csicr.cz).

K Vaší připomínce k organizaci vzdělávání uvádím, že podle § 48 odst. 1 školského zákona lze do třídy základní školy speciální přijímat žáky se středně těžkým a těžkým mentálním postižením, se souběžným postižením více vadami a s autismem, a to na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení (dále „ŠPZ“). Žák se pak vzdělává podle doporučeného vzdělávacího programu (obor Základní škola nebo Základní škola speciální). Rovněž tak lze zařadit žáka s doporučeným oborem vzdělávání Základní škola speciální do třídy základní školy, ale opět pouze na základě platného doporučení ŠPZ. Je tedy

nutné při zařazování žáků do jednotlivých tříd respektovat doporučení ŠPZ, na kterém je na přední straně vyznačeno, zda se má žák vzdělávat ve třídě základní školy nebo základní školy speciální.

K Vámi uvedenému tvrzení, že „Realizace nekompatibilních předmětů je spíše výjimkou, než pravidlem ... pedagogové realizují tyto hodiny, vzhledem k tomu, že tyto předměty mají žáci opakovaně, jako příležitost k procvičení, opakování a k rozvíjení mezipředmětových vztahů.“ uvádím: Žák 5. ročníku vzdělávající se v třídě III. má v rozvrhu vyučovacích hodin tři hodiny anglického jazyka týdně. Všechny hodiny jsou vyučovány souběžně s jiným předmětem (s Čp, Vv, Čj – zkratky viz rozvrh vyučovacích hodin). Tento žák má 26 vyučovacích hodin týdně, z toho 7 vyučovacích hodin je vyučováno souběžně s jiným předmětem. U žáků třídy IV. jsou všechny hodiny německého jazyka vyučovány souběžně s jiným předmětem (s Hv, Čj), rovněž hodiny chemie nejsou vyučovány samostatně (ale s Čj, Vz). V třídě V., kde jsou vyučováni žáci různých vzdělávacích oborů, je 16 hodin z 31 hodin vyučováno tak, že jsou souběžně realizovány nekompatibilní předměty. V této třídě není samostatně vyučován anglický jazyk (vyučuje se s Pč, Řv), chemie (s Čj, Inf, Vz, Ps), fyzika (s Ma, Čj-L, čtení) a německý jazyk (s Čj-L, Tv, Hv, Pč, Ma). Je tedy zřejmé, že se nejedná pouze o výjimku a také, že některé předměty jsou vždy realizovány souběžně s jiným, nekompatibilním předmětem.

K Vaší námitce k výroku ČŠI: „... zejména u žáků s poruchami učení (dále „SPU“) bylo patrné, že mají obtíže v dosahování výstupů příslušného RVP...“ uvádím, že hodnocení dosahovaných výstupů žáků nevycházelo pouze z hospitovaných hodin (Čj, Aj a Ma), ale také z rozboru předložených písemných prací žáků a z rozhovoru s nimi. Škola nerealizuje evaluaci výstupů vzdělávání např. srovnávacími testy realizovanými v součinnosti s blízkou ZŠ, hodnocení žáků vychází pouze z individuálního hodnocení jejich vzdělávacích pokroků. Z Vámi přiloženého hodnocení žáka třídy ze střediska výchovné péče vyplývá, že tento konkrétní žák nebyl v době inspekční činnosti přítomen. Rovněž jeho sciotesty nerealizovala škola, ale byly realizovány při jeho pobytu ve středisku výchovné péče.

S pozdravem

PhDr. Marina Ulbertová
vedoucí inspekčního týmu